

Ave, Cibaličani!

Monika Dragun, prof., pedagoginja
Željka Plavšić, prof. predškolskog odgoja,
Ivana Perković Trabak, odgajateljica
Centar za predškolski odgoj Vinkovci

Polazeći od misli Hoddinga Cartera 'Svojoj djeci možemo dati samo dva trajna naslijeđa – jedno su korijeni, a drugo krila', odgajateljice vinkovačkog vrtića ponudile su djeci niz aktivnosti s ciljem prijenosa kulturnih obilježja i vrijednosti.

Rimske igre u dvorištu vrtića

U obitelji, osjećaj pripadanja je nužan preduvjet zdravog mentalnog razvoja djeteta, a isto tako je pripadanje zajednici i zajedničkim korijenima važno za istraživanje i upoznavanje svijeta i vremena u kojem živimo. Kako osvješćivanje kulturnog identiteta ovisi o načinu prijenosa kulturnih obilježja i vrijednosti, postavile smo cilj kojim se kod djece želi pobuditi radoznalost za vlastite korijene i njegovanje osjećaja ponosa pripadnosti rimskom povijesnom i kulturnom krugu, odnosno

Vinkovcima kao nekadašnjem rimskom naselju Colonia Aurelia Cibalae. U ostvarenju planiranog cilja bilo je važno početi od iskustava djece i cijele odgojne skupine u kojoj dijete svakodnevno boravi, ali prvenstveno od interesa i zanimanja djece za određenu temu. U vrijeme poklada djeca su se danima preodijevala u različitu odjeću. Djevojčica Dora dolazi odjevena u Rimljanku. Djeca su sa zanimanjem promatrala njezinu odjeću, no najviše dječak Bruno koji je s roditeljima bio u

Gradskom muzeju i s ushitom pričao o dijelovima zbirke iz rimskog vremena koju je tamo vidio. Budući da je zanimanje za život Rimljana trajalo danima, odgajateljice su s djecom odlučile posjetiti Muzej i upoznati se s dalekom poviješću našeg grada. Viđeno su djeca željela pretočiti u svoj rad i to je bio prvotni poticaj za realizaciju projekta kojeg ćemo kasnije nazvati 'Ave, Cibaličani!' Vrlo brzo djeca su se pokazala jako spretnima u izradi oruđa i oružja starih Rimljana, izradi novčića

Kaširanje arene

Trodimenzionalno oblikovanje

Izvorne rimske dječje igre

i rimskog nakita, posuda, kaširanju arene, pripremi cibalitskih specijaliteta, trodimenzionalnom oblikovanju, 'arheološkom istraživanju' i prezentiranju rimskih dječjih igara na 'Rimskim danima u Vinkovcima'. Zadovoljstvo djece, roditelja i odgajateljica s vremenom se povećavalo zajedničkim druženjem u poticajnim aktivnostima. Naše istraživanje povijesti potvrdilo je Moylettovu postavku da je uloga odraslih profesionalaca ključna u osmišljavanju i opskrbljivanju izazovnog okruženja, podupiranju dječjeg učenja kroz različite aktivnosti te razvijanju i podupiranju dječje spontane igre.

Radost otkrivanja

Dan za danom djeci se otvarao put novim spoznajama i mogućnosti da u skladu sa svojim interesima istražuju i nadograđuju svoj 'novi' mali svijet koji

su otkrili. Bilo je lijepo vidjeti njihovu radost zbog otkrivanja svog podrijetla i geografske pripadnosti. Razvijajući projekt djeca su imala priliku doznati da su neka danas aktualna prava i zakoni zasnovani na pravima iz rimske prošlosti (Rimsko pravo) te smo različitim aktivnostima (osobito aktivnošću 'Sudac s gušćim perom') zajednički procjenjivali situacije i socijalne odnose na relaciji dijete-dijete, dijete-skupina, argumentirali koja su ponašanja prihvatljiva, koja nisu, što je pravedno a što nepravedno. Na taj način poticale smo kod djece usvajanje socijalno prihvatljivog ponašanja jer 'osim što moraju znati koje su socijalne vještine i kakva ponašanja poželjna, djeca moraju živjeti u skladu s njima i težiti ponašanju koje je u skladu s promoviranim sustavom vrijednosti' (Maleš, Milanović, Stričević, 2003.). Na samom

kraju projekta svi smo osjećali da smo obogaćeni novim iskustvom. Djeca su živjela i boravila u ozračju međusobnog uvažavanja, razvijala osjećaj pripadanja svome gradu i njegovoj povijesti, upoznivala prava koja su u ondašnje doba vladala, a pritom su imala priliku povezati prošlost, sadašnjost i budućnost. Puno im je značilo i to što su u realizaciju projekta bili uključeni i njihovi roditelji prikupljanjem knjiga, fotografija, replika rimskog posuđa i nakita, didaktički neoblikovanog materijala, izvornih rimskih dječjih igara, receptata cibalitske kuhinje.

Obogaćeni novim iskustvima

Odgajateljice su stjecale znanja o dimenzijama građanske kompetencije koju treba razvijati kod djece, razvijale kompetencije u području suradničkog rada te unapređivale timski rad na razini vrtića. Tijekom provedbe projekta još više su naglasile usklađeno djelovanje prema istom cilju odnosno usvajanje suradničkih modela ponašanja te uvježbavale vještine uzajamnog osnaživanja. Također smo spoznale da je važno njegovati otvorenost prema drugima i da su granice dječje kreativnosti nedokučive. Svatko od sudionika tijekom trajanja projekta mogao je pronaći svoj mali dio povijesti, osjećati ponos zbog rođenja i življenja upravo u Vinkovcima, mjestu rođenja dvaju rimskih careva, Valensa i Valentinijana, te s radošću pozdravljati: 'Ave, Cibaličani!'

Literatura:

1. Jurčić, D. (2007.): *Velika enciklopedija malih aktivnosti*. Zagreb: Školska knjiga.
2. Maleš, D., Milanović, M., Stričević, I. (2003.): *Živjeti i učiti prava*. Zagreb: Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu i Istraživačko-obrazovni centar za ljudska prava i demokratsko građanstvo.
3. Ljubetić, M. (2009.): *Vrtić po mjeri djeteta*. Zagreb: Školske novine.
4. Moylett, H. (2006), *Supporting Children's Development and Learning*. U: T. Bruce (ur.), *Early Childhood - A Guide for Students*. London, SAGE Publications Ltd.
5. Slunjski, E. (2001.): *Integrirani predškolski kurikulum - rad djece na projektima*. Zagreb: Mali profesor.
6. Slunjski, E. (2006.): *Stvaranje predškolskog kurikuluma*. Zagreb: Mali profesor.